

**ЗАТВЕРДЖЕНО**  
 Наказ Вінницького державного  
 педагогічного університету  
 імені Михайла Коцюбинського  
 «\_04.\_»\_11\_2019\_ р№ 170 од\_\_\_\_\_

**Інструкція № 3**  
**про заходи пожежної безпеки під час проведення**  
**тимчасових газозварювальних (газорізальних) робіт**

**1. Галузь застосування**

Ця інструкція поширюється на всі види тимчасових газозварювальних (газорізальних) робіт і є обов'язковою для вивчення й виконання всіма особами та працівниками, залученими до таких робіт.

**2. Вимоги пожежної безпеки**

Проведення газозварювальних робіт на тимчасових місцях дозволяється лише після вжиття заходів, які унеможливають пожежу:

- Очищення робочого місця від горючих матеріалів;
- Захисту горючих конструкцій;
- Забезпечення первинними засобами пожежогасіння (вогнегасником, ящиком із піском та лопатою, відром із водою), які вказуються в наряді – допуску.

Керівник закладу чи структурного підрозділу, де на тимчасових місцях (крім будівельних майданчиків і приватних домоволодінь) проводяться газозварювальні роботи, зобов'язаний оформити наряд – доступ на їх проведення.

За наявності в закладі відомчої пожежної охорони (ДПД) наряди – допуски можуть бути погоджені з нею напередодні виконання робіт з установам із боку пожежної охорони (ДПД) відповідного контролю.

Після закінчення газозварювальних робіт виконавець зобов'язаний ретельно оглянути місце їх проведення, за наявності горючих конструкцій полити їх водою, усунути інші ймовірні причини виникнення пожежі.

Посадова особа, відповідальна за пожежну безпеку приміщення (ділянки, установки, території тощо), де проводиться газозварювальні роботи, зобов'язана забезпечити перевірку місця їх проведення впродовж двох годин після завершення робіт. Про приведення місця газозварювальних робіт до пожежобезпечного стану виконавець і відповідальна за пожежну безпеку приміщення посадова особа роблять у наряді – допуску відповідні позначки.

Технологічне обладнання, на якому передбачається проведення газозварювальних робіт, слід привести до пожежовибухобезпечного стану до початку цих робіт (видалити пожежовибухонебезпечні речовини та відкладення, відключити діючі комунікації, виконати безпечними методами очищення, прошпарення й промивання, забезпечити вентиляцію та контроль за повітряним середовищем тощо).

Місце проведення газозварювальних робіт необхідно очистити від горючих речовин і матеріалів у радіусі, вказаному в таблиці:

Висота точки зварювання над рівнем підлоги чи прилеглої території, м	0-2	2	3	4	6	8	10	По над 10
Мінімальний радіус зони, м	5	8	9	10	11	12	13	14

Розміщені в межах указаних радіусів будівельні конструкції, настили підлог, спорядження з горючих матеріалів, а також горючі частини обладнання та ізоляція мають бути захищені від потрапляння на них іскор металевими екранами, покривалами з негорючого теплоізоляційного матеріалу чи в інші способи й (за необхідності) політи водою.

Щоб унеможливити потрапляння розпечених часток металу в суміжні приміщення, на сусідні поверхи та розташоване поряд устаткування, всі оглядові, технологічні й вентиляційні люки, монтажні отвори в перекриттях, стінах й перегородках приміщень, де проводяться вогневі роботи, закривають негорючими матеріалами.

Приміщення, в яких імовірно скупчення парів легкозаймистих і горючих рідин та горючих газів, перед проведенням вогневих робіт мають бути ретельно провентильовані.

Двері, що з'єднують приміщення, де проводяться газозварювальні роботи, з суміжними приміщеннями, повинні бути зачинені.

Під час проведення вогневих робіт у вибухонебезпечних місцях установлюється суворий контроль за станом повітряного середовища шляхом проведення експрес – аналізу із використанням газоаналізаторів.

Під час перерв у роботі, а також наприкінці зміни газозварювальна апаратура має відключатися, а шланги – від'єднуватися й звільнятися від горючих газів.

Після закінчення робіт усю апаратуру й устаткування прибирають у спеціально відведені приміщення (місця).

Пересувні (переносні) ацетиленові генератори слід установлювати на відкритих майданчиках. Дозволяється їхня тимчасова робота в добре провітрювальних приміщеннях.

Ацетиленові генератори необхідно обгороджувати й розміщати на відстані не ближче 10 м від місць проведення зварювальних робіт, а також від відкритого вогню, нагрітих предметів, місць забору повітря компресорами та на відстані не менше 5,0 м від балонів із киснем чи горючими газами.

У місцях установлення ацетиленових генераторів слід розміщати таблички (плакати) з написом «Стороннім вхід заборонений, вогнебезпечно», «Не проходить з вогнем».

Після закінчення робіт весь карбід кальцію в ацетиленовому генераторі необхідно використати. Вапняковий мул (осад), який видаляється з генераторів, слід вивантажувати у спеціально пристосовану тару та зливати в мулову яму (яму для осаду) або спеціальний бункер.

Відкриті мулові ями (ями для осаду) мають бути обгороджені бильцями, а закриті – мати негорючі перекриття. Усі мулові ями (ями для осаду) слід обладнати витяжною вентиляцією та люками для видалення мулу (осаду).

Куріння та застосування джерела відкритого вогню в радіусі менше 10 м від місць зберігання мулу (осаду) забороняється, про що мають повідомити відповідні таблички чи заборонені знаки.

Закріплення газопровідних шлангів на приєднувальних ніпелях апаратури, пальників різаків і редукторів повтньо бути надійним. Для цього слід використовувати спеціальні хомути.

Дозволяється замість хомутів закріплювати шланги не менш як у двох місцях уздовж ніпеля м'яким (в'язальним) дротом.

Шланги мають надіватися на ніпелі водяних затворів щільно, але не закріплюватися.

Розкриття барабанів із карбідом кальцію слід захищати непроникними для води кришками з відігнутими краями, які щільно охоплюють барабан. Висоту борту кришки не може бути меншою за 50 м.

У місцях зберігання й розкриття барабанів із карбідом кальцію забороняється куріння, застосування відкритого вогню та використання інструмента, який під час роботи утворює іскри.

Балони з газом під час їх зберігання, транспортування й експлуатації слід захищати від дії сонячного проміння та інших джерел тепла.

Балони, що встановлюються у приміщеннях, розміщують на відстані, не менше:

- Від приладів опалення та печей – 1,0 м;
- Від джерела тепла з відкритим вогнем – 5,0 м.

Відстань від пальників (по горизонталі) до окремих балонів із киснем та горючими газами має становити не менше 5,0 м.

Балони з газами доставляються до місця зварювальних робіт на спеціальних візках, ношах або санчатах.

Під час роботи з порожніми балонами з – під кисню й горючих газів та їх транспортування слід дотримуватись таких самих заходів безпеки, що й під час використання наповнених балонів.

#### **Забороняється:**

- Розпочинати роботи за несправної апаратури;
- Допускати до газозварювальних робіт осіб, які не мають кваліфікаційних посвідчень і не пройшли в установленому порядку спеціального навчання за програмою пожежно – технічного мінімуму та щорічні перевірки знань із одержанням спеціального посвідчення;
- Проводити газозварювання і газорізання свіжопафорбованих конструкцій та виробів до остаточного висихання фарби;
- Виконуючи газозварювальні роботи, користуватися одягом і рукавицями зі слідами масел (мастила), жирів, бензину, газу та інших легкозаймистих рідин;
- Зберігати в одному приміщенні кисневі балони та балони із горючими газами, карбідом кальцію, фарб, мастила та жирів;
- Виконувати газозварювальні роботи на апаратах і комунікаціях, заповнених горючими й токсичними матеріалами, а також на тих, що перебувають під тиском негорючих рідин, газів, парів та повітря під електричною напругою;
- Проводити газозварювальні роботи на елементах будівель, виготовлених із легких металевих конструкцій з горючими та важкогорючими утеплювачами;
- Відігрівати замерзлі ацетиленові генератори, трубопроводи, вентилі, редуктори та інші деталі газозварювальних установок відкритим вогнем або розпеченими предметами;
- Допускати стикання кисневих балонів, редукторів та іншого зварювального обладнання з маслами (мастилами), промасленим одягом і ганчір`ям;
- Переносити балони на плечах та в руках;
- Зберігати й транспортувати балони з газами без нагвинчених на їхні горловини запобіжних ковпаків;
- Працювати від одного водяного затвора двом та більше зварникам;
- Завантажувати карбід кальцію завищеної грануляції, заштовхувати його в лійку апарата за допомогою залізних патикиків і дроту, а також працювати на карбідному пилові;

- Завантажувати карбід кальцію в мокрі завантажувальні кошики або за наявності води в газозбірнику, а також завантажувати кошики карбідом кальцію більш як на половину їхнього об'єму під час роботи генераторів «вода на карбід»;
- Продувати шланги для горючих газів киснем (кисневі шланги – горючими газами) та робити взаємну заміну шлангів під час роботи;
- Користуватися шлангами, довжина яких перевищує 30 м, а під час виконання монтажних робіт – 40 м (використання шлангів завдовжки понад 40 м дозволяється у виняткових випадках, з письмового дозволу посадової особи, яка видала наряд – допуск на виконання робіт );
- Перекручувати, заломлювати чи затискати газопровідні шланги;
- Переносити генератор за наявності в газозбірнику ацетилену;
- Форсувати роботу ацетиленових генераторів шляхом навмисного підвищення тиску газу в них або одноразового збільшення завантаження карбіду кальцію;
- Використовувати мідний інструмент для розкриття барабанів із карбідом кальцію, а мідь як припій для паяння ацетиленової апаратури та в тих місцях, де ймовірно стикання її з ацетиленом.

### **3. Обов'язки та дії працівників у разі виникнення пожежі**

У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник зобов'язаний:

- негайно повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефону для виклику «101», вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище);
- Вжити (при можливості) заходів щодо евакуації людей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння;
- Повідомити про виникнення пожежі адміністрацію та чергового (за наявності). Керівник, посадова особа, яких повідомлено про пожежу, зобов'язані:
  - Перевірити, чи викликана Державна пожежна охорона;
  - Вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;
  - У разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію) , вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;
  - Перевірити, чи людей оповіщено про пожежу;
  - Забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;
  - Організувати зустріч підрозділів Державної пожежної охорони, надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

Після прибуття на пожежу підрозділів пожежної охорони забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі.

Головний інженер \_\_\_\_\_ Перегуда А.В.

Інженер з ОП 1 категорії \_\_\_\_\_ Завадовська Г.В.